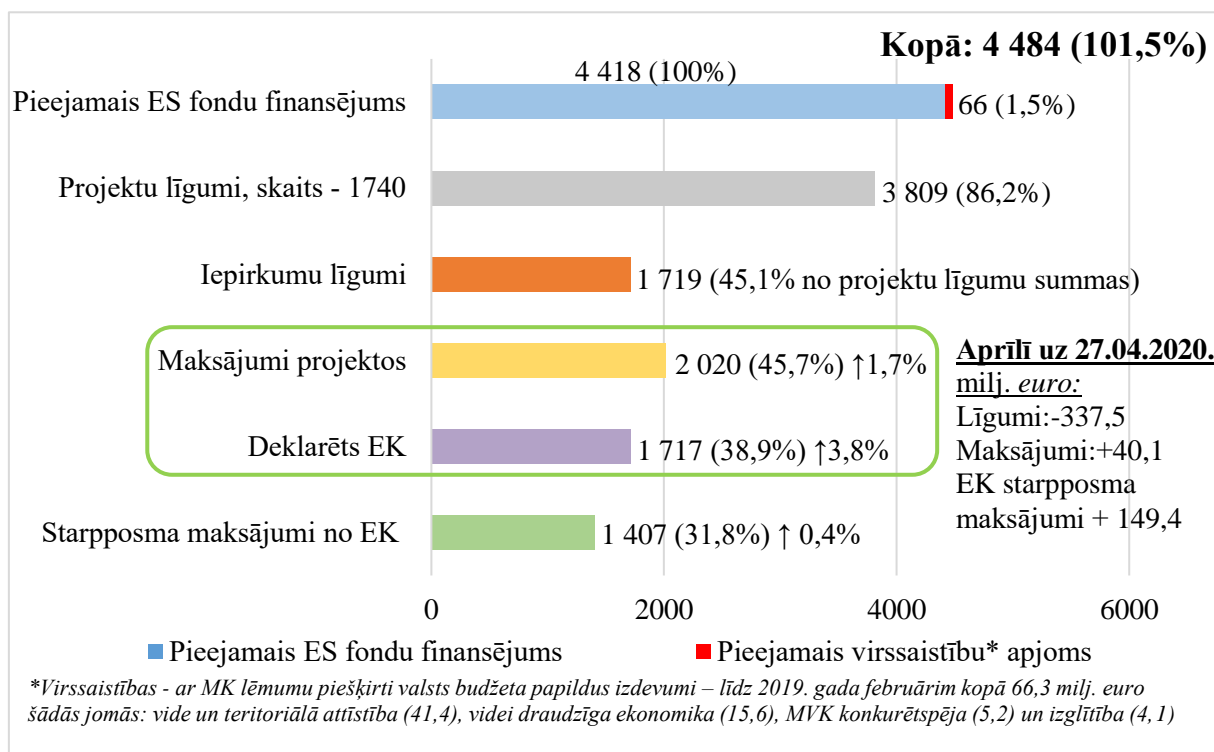

Informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda investīciju ieviešanas statusu (ikmēneša ziņojums)

Atbilstoši Ministru kabineta (turpmāk – MK) 2015. gada 10. marta sēdes protokola Nr. 14 27. § 11. punktam Finanšu ministrija (turpmāk – FM) informē par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu ikmēneša aktualitātēm 2020. gada martā - aprīlī¹.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada aprīļa beigām ES fondu **maksājumi** projektu īstenošanai jau pārsniedz **2 mljrd. euro**. Tas 2014. – 2020. gada plānošanas perioda vidū ir gandrīz puse (47%) no pieejamā 4,4 mljrd. euro ES finansējuma. No Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) valsts **budžeta ieņēmumos** saņemti gandrīz **2 mljrd. euro**: par veiktajām investīcijām projektos – 1,5 mljrd. euro un avansi – 0,5 mljrd. euro². Skatīt ilustrāciju Nr. 1.
Ilustrācija Nr. 1 “ES fondu investīcijas līdz 2020. gada 1. aprīlim, milj. euro, % no ES finansējuma, pret datiem līdz 2020. gada 1. martam”

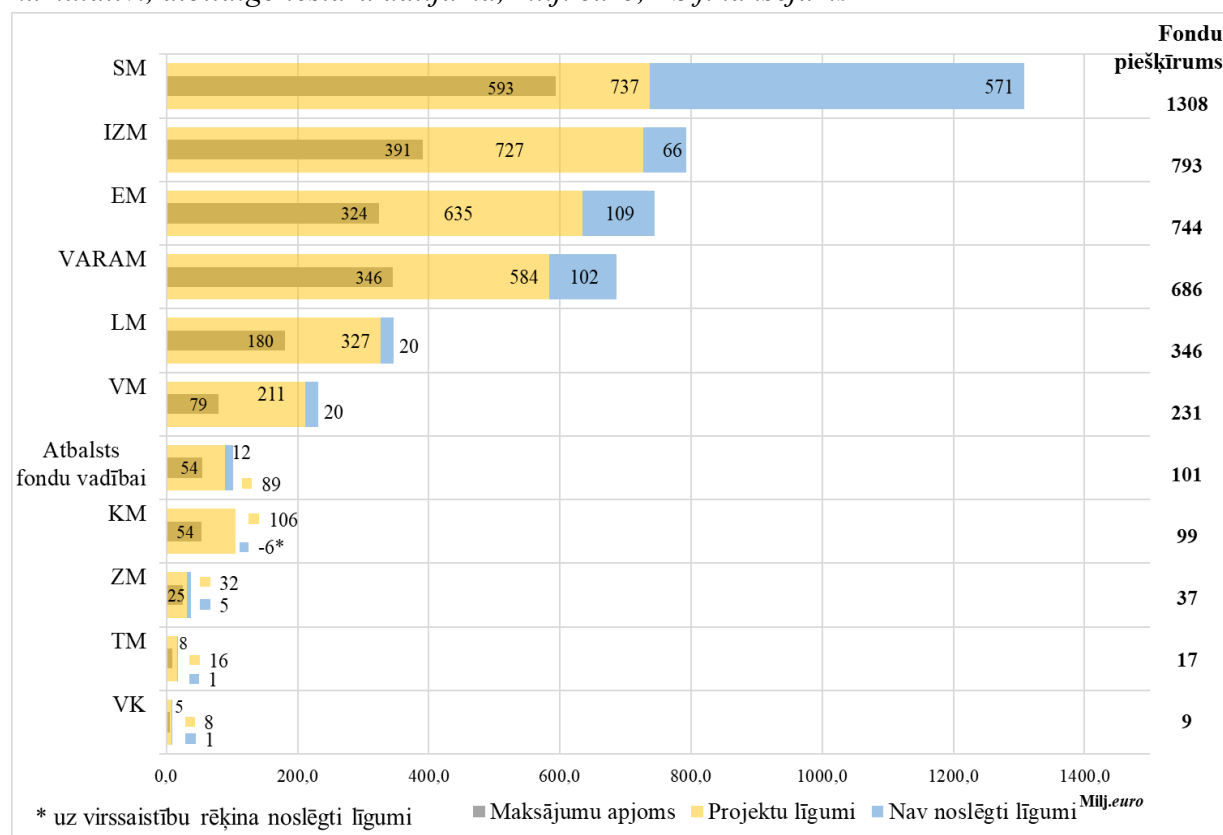
¹ FM līdz katra nākamā mēneša beigām jāiesniedz MK bez saskaņošanas ar citām iestādēm operatīvo informāciju par ES fondu ieviešanas plānu izpildi. Ziņojums tiek publiskots arī ES fondu tīmekļa vietnē <http://www.esfondi.lv> sadaļā - Materiāli un ziņojumi → Ziņojumi Ministru kabinetam: <http://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>. Detāla investīciju progresa un plānu izpildes informācija, t.sk. projektu līmenī pieejama sadaļās ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas progress / Ieviešanas plāni un to izpilde: <https://www.esfondi.lv/2020.gads>.

² T.sk. 2020. gada martā un aprīlī saņemti kārtējie EK ikgadējie avansi 124 milj. euro, kas ir ātrāk nekā parasti gada vidū – tas ir viens no EK atbalsta pasākumiem valsts finanšu likviditātes stiprināšanai ES fondu projektu īstenošanai Covid-19 ārkārtas situācijā.

2020. gada martā ievērojami palielinājies jaunu iepirkumu līgumu apjoms, kas turpmāk rezultētos pozitīvā piensumā valsts ekonomikas aktivitātei. Vienlaikus, balstoties uz VAS “Latvijas dzelzceļš” (turpmāk – LDZ) lēmumu, 2020. gada aprīlī ir pārtraukti divi noslēgtie līgumi par augsta riska dzelzceļa investīciju projektu īstenošanu, kopā par 383,7 milj. *euro* Kohēzijas fonda finansējuma: projekts “Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija” (346,7 milj. *euro*)³ un “Daugavpils pieņemšanas parka un tam piebraucamo ceļu attīstība” (37 milj. *euro*). Jautājums par dzelzceļa jomas atbrīvotā ES fondu finansējuma, kā arī citu jomu finansējuma turpmāku izmantošanu, tiek izskatīts ES fondu finansējuma resursu pārskatīšanas procesa ietvaros Covid-19 seku novēršanai un pārvarēšanai atbilstoši Covid-19 likumam⁴.

Kopumā investīciju projektu līgumiem vēl nav piesaistīti ap **0,9 mljrd. *euro***. Vislielākais finansējuma apjoms, kas vēl novirzāms projektiem, ir jomās par kurām atbild Satiksmes ministrija (SM), Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), Ekonomikas ministrija (EM) un Izglītības un zinātnes ministrija (IZM). Skatīt ilustrāciju Nr. 2.

Ilustrācija Nr. 2 “Operatīvā informācija par ES fondu investīcijām līdz 2020. gada 27. aprīlim, kumulatīvi, atbildīgo iestāžu dalījumā, milj. euro, ES finansējums”

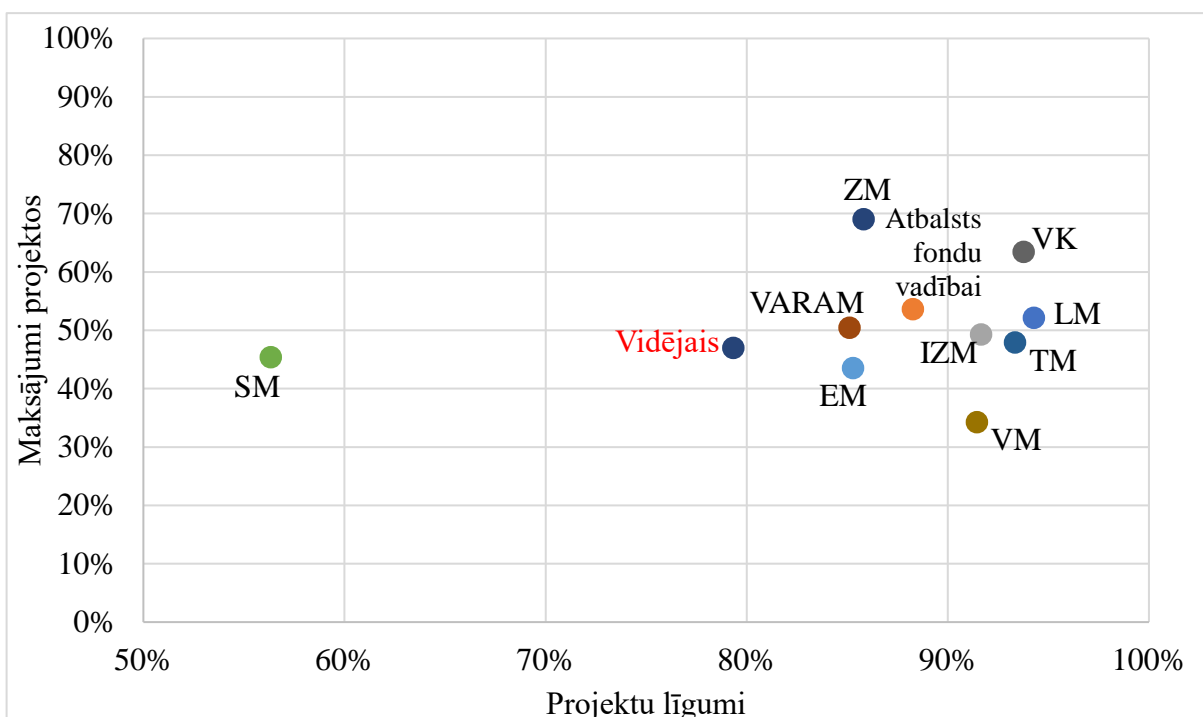

³ Saskaņā ar 2020.gada 24.marta MK sēdes protokola Nr.17 21.§ 3.punktu (skat. šeit: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2020-03-24>) SM līdz 2020. gada 1. maijam jāiesniedz MK ziņojums par turpmāko rīcību.

⁴ Likuma Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību 20.pants

Salīdzinoši starp visām nozarēm SM atbildības jomās ir izteikti daudz vairāk darāmā. To uzskatāmi parāda ilustrācija Nr. 3.

Ilustrācija Nr. 3 “Operatīvā informācija par ES fondu investīcijām līdz 2020. gada 27. aprīlim, kumulatīvi, atbildīgo iestāžu dalījumā, % no iestāžu “ES finansējuma aploksnēs”

Kopējā maksājumu plāna 2020. gadam izpildē joprojām pozitīva tendence - pirmajā ceturksnī izmaksāts 203,5 milj. *euro* ES fondu līdzfinansējums jeb jau 38 % no gada plāna (537 milj. *euro*). Tas ir 109 % no pārskata periodā plānotā un ir par 15 milj. *euro* vairāk, salīdzinot ar tādu pašu periodu 2019. gadā. Lielākās investīcijas ir transporta, videi draudzīgas ekonomikas un mazo un vidējo uzņēmumu konkurētspējas palielināšanas jomās.

Iesniegti visi 2020. gada pirmajā ceturksnī plānotie, ierobežotas projektu iesniegumu atlases projekti. Maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpildē ir negatīva tendence.⁵ Objektīvi zināmas projektu ieviešanas plānu izmaiņas paredzamas Covid-19 ietekmes rezultātā. Gada beigās Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – CFLA) vērtēs plānu izpildes rezultātus un to ietekmējošos faktorus, ņemot vērā Covid-19 ietekmi kā nepārvaramas varas situāciju, kas pamato izņēmumu finanšu disciplīnas ietvaros.⁶ Projektu īstenotāji aicināti vērsties tieši CFLA gadījumos, kad Covid-19 krīzes ietekmē rodas sarežģījumi

⁵ MK 26.06.2018. noteikumi Nr. 382 “Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumos Nr. 784 “Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā””. Stājas spēkā 06.07.2018.

⁶ MK 31.03.2020. sēdes protokols Nr.20, §41. Izraksts pieejams: <https://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam>

investīciju līgumu īstenošanā vai ir neskaidri jautājumi par līgumu nosacījumu grozījumu iespējām, CFLA sadarbībā ar atbildīgajām iestādēm gan proaktīvi, gan reaģējot uz individuāliem pieteikumiem risina situācijas, pēc iespējas labvēlīgāk projektu īstenošanai, EK ārkārtas situācijas regulējuma un skaidrojumu ietvaros⁷.

FM sadarbībā ar citām iestādēm, partneriem un ES institūcijām turpina aktīvi analizēt situāciju un izstrādā nepieciešamos priekšlikumus Covid-19 krīzes seku ātrākai pārvarēšanai un ekonomiskās darbības aktivizēšanai Latvijā, izmantojot arī ES fondu līdzekļus mērķētām investīcijām. Tāpat ir noticis aktīvs darbs, lai panāktu Latvijai svarīgus ES fondu finansējuma izmantošanas elastības nosacījumus EK regulējuma ietvaros. Attiecīgi, piemēram, valdība 14. aprīļa sēdē apstiprināja FM sagatavoto Latvijas Republikas nacionālo pozīciju par EK priekšlikumu grozīt ES fondu regulējumu, lai mazinātu Covid-19 radītās sekas.⁸ Tāpat FM sadarbībā ar atbildīgajiem nozares politikas veidotājiem izskata ES fondu investīciju līdzšinējo progresu, sekmes un to aktualitāti, kā arī attiecīgi tiek gatavoti ES fondu finansējuma turpmākas izmantošanas priekšlikumi, lēmumu pieņemšanai valdībā.

Finanšu ministrs

J. Reirs

Rūdolfas 67083925
Astra.Rudolfa@fm.gov.lv

---

⁷ Plašāka informācija specifiski par ES fondu iespējām Covid-19 krīzes pārvarēšanai tīmekļu vietnēs: EK skaidrojumi: <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2020/04/22/covid-19-more-flexibility-for-deploying-eu-budget-money/>; FM skaidrojumi: https://www.fm.gov.lv/lv/covid_19/; CFLA skaidrojumi: <https://cfla.gov.lv/lv/arkarteja-situacija>

⁸ Apstiprināta Latvijas pozīcija ES fondu regulējuma grozījumiem COVID-19 seku mazināšanai. Pieejams: <https://www.esfondi.lv/jaunumi/apstiprinata-latvijas-pozicija-es-fondu-regulejuma-grozijumiem-covid-19-seku-mazinasanai>